

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben háshoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

A nemzet vallásos nevelése.

Az elfogultságnak és a gyűlöletnek nem imponált a legnagyobb jóindulat sem. Ha egyszer valaki gyűlöli és bigotteriának tartja úgy a vallásos hitet, mint annak összes megnyilvánulásait, az nem fogja megérteni, mert nem akarja megérteni azt a hatalmas nemzetfenntartó, erkölcsi erőt, a mely a vallásos hitben, s az ezen alapuló felelősségérzetben és önfeláldozásban rejlik. Midőn legutóbbi cikkemet: »Vissza Mózeshez« megírtam, nem volt szándékom, hogy azokkal, a kik gyűlölettől elfogulva mindenben gyűlöletet látnak, polemikába bocsátkozzam.

Hogy most visszatérek arra a nagy témára, annak oka az, hogy tiltakozzam némelyek felfogása ellen, a kik azt hiszik, hogy mai napság a nyilvánosság ellenőrzése alól, akár faj, akár vallás, akár államok, akár egyesek kibújhatnak. Éppen az ugynevezett liberális felfogás az, a mely a sajtót nagyhatalommá tette, éppen a liberális elvekből kiindulva kell minden irányban kritikát gyakorolni, természetesen jó szándékkal, tiszta szívvvel,

tiszta kézzel. Mennyivel inkább kötelesség a komoly kritika nemcsak a fajok, a vallások vagy politikai irányokkal szemben, akik minden faji, vallási és nemzeti kötelékből kiszakadva, mindenütt a sülyedést, az erkölcsi bomlást és nyomort képviselik.

Már pedig ne legyen ujságiróvá Magyarországon az a polgár, a ki nem érzi át, hogy a nemzet nagyrészenek, legyen az bármely fajú vagy vallású, erkölcsi nyomorusága rendkívül nagy, ne legyen ujságiró az az ember, aki nem vesz magának fáradságot legalább a »Pallas« Lexikonából és a rendőri statisztikákból kiolvasni a nagy sülyedés igazi okait!

Az említett források maguk elégségesek e gondolatmenet beigazolására.

A büntettek és kihágások legnagyobb részét azok követik el, a kiknek vallás-erkölcsi nevelése elhanyagoltatott és akik, kimondhatatlan nagy szegénységüknél, részint a hivatottak nem törődése folytán, minden intenzív vallásos hitellettől elestek.

Következésképp, épp azért, mert a héber faj ügyes, intelligens és tanulékonyabb más fajoknál is, nemzeti érdek

oda hatni, hogy az izraelitáknál az igazi vallásos és erkölcsös nevelés a lehető legnagyobb lendületet vegye.

Nos hát, ha ez az okoskodás az antiszemitizmusnak legbecstelenebb fajtája, melyet tömlöccel és akasztófával kell elnyomni, akkor ezt az országot csak sirtatni lehet, de szeretni oly önfeláldozásba kerül, melyet még a martirok példája sem bír a modern lelkekbe bele gyökereztetni.

Hogy a hazai bűnügyi statisztika és rendőri kimutatások által adott bűnlajstrom fájdalommal és keserőséggel tölti el azokat, a kiknek nevei egy és ugyanazon felekezeti anyakönyvébe vannak bejegyezve a büntetett kihágókkal, az érthető, nagyon is érthető, de ez a méltatlankodás ne fokozódjék gyűlöletté a tárgyilagosságra hivatkozók ellen, hanem igenis — szeretetté az elhagyott, nyomorba jutott bűnösök ellen.

Nem szabad tehát a zsidóságot mindenestől üldözőbe véve, vele szemben a gyűlölet evangéliumát hirdetni, mert az ilyen antiszemitizmus Magyarország keresztény lelkületét csak megromlathatná,

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A lélekhódító.*

— Uti könyvből. —

Irtja: Lampérth Géza.

Távol, egy délvidéki szigeten
 Ifju szívü, ősz haju idegen
 Szegődött hozzám társul.

Kis osteriánk árnyas terrasán
 Elbeszélgeténk estebéd után
 A világ folyásáról.

— Bucsuzom, — mondám egy szép estelen
 A honvágy már erőt vett lelkemen,
 Indulok holnap reggel.

Öreg barátom fogta poharát,
 Isten veled — szólt — köszöntsd szép hazád
 Nevemben szeretettel.

— A Kárpátokat, a Dunát, Tiszát,
 Az egyenes föld nyílt szívü fiát,
 A délibábos rónát.

* Mutató a szerző közelebb megjelenő új könyvéből.

A dus kalászu fekete rögöt,
 — Melyet annyi piros vér öntözött, —
 S a sirva zengő nótát . . .

A multat, a gyászost, hősit, nagyot,
 S — tavasz lesz éppen — köszöntsd a napot,
 Március dicső napját!

Mikor megzendült az isteni lant,
 Talpra állítá dala a magyart
 S feltámadt a szabadság . . .

Kocintottuuk — Szemébe könny szökött . . .
 — Te jártál — kérdém — a népem között,
 A Duna — Tisza táján?

Hogy így meghódította lelkedet
 S könnybe borulni látom szemedet
 Dicsőségén és gyászán . . .

— Hallgattad méla nótáink szavát,
 Népem örömet, népem bánatát
 Mikor vigadva sirta?

Nem, — felelt ő — nem voltam soha ott
 Csak egy verses könyvet olvastatok:
 Petőfi Sándor irta!

Az arisztokrata.

Irtja: Zsoldos László.

Fejőné, a derék számellenőr szőke bóbítás ifju felesége valami gyűrött, veres párnafélére dűleszkedve könyökölt az ablakban s kinézett az utcára. Az ablak, a lakás összes ablakainak számszerint éppen a fele, a harmadik emeleten volt, a Tököli ut elejéről a Baross-szobor előtt levő térségre nyílt. Következésképp az ifju számellenőrné — akiből így hátulról, a szobából nézvést nem látszott egyéb, mint a fekete ruhával bevont karcsu teste — kedvére gyönyörködhetett a tér gyalogjáróin összeverődött néptömeg sorsfalai közt tovarobogó hosszú kocsisorban, amely a Rottenbiller-utcából és a Rákóczi-utról kigyózva haladt kifelé a külső Kerepesi uton levő Tatterzáiba.

Ez estén volt tudniillik a Tatterzáiban a Mátyás korabeli lovasjáték első előadása az udvar és a főuri világ jelenlétében. A fogatok, amelyeket Fejőné a Baross-téren át a Tatterzál felé látott ügetni, bárókat, grófkot és hercegeket vittek. A tarka virágdiszes kalapok, amelyekre a sovár tekintete innen felülről esett, bárónők, grófnők . . .

Nem osztályozhatta tovább. Mélázó kék szemébe tolakodó könnycsepp szívárgott s ő, ajkán könnyü fohással, visszalépett az ablaktól.

Első szent áldozási EMLÉKKÉPEK, valamint

mindennemű szentképecskék legnagyobb választékban, különféle alakban és legszebb kivitelben magyar, német, vagy tót szöveggel a legjutányosabb árban kaphatók **BUZÁROVITS GUSZTÁV** könyvkereskedésében **Esztergomban.**

Mutatvány képek és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

hanem igenis nemzeti szempontból hangoztatni, követelni kell Izrael valláserkölcsei regenerációját.

Mert az olyan zsidó polgár, aki tudja Mózes igazi törvényeit, s arról elmélkedik éjjel és nappal, az nem lehet sem uzsorás, sem rabszolgakereskedő, sem csaló. Ha boldog akar lenni Izrael ott találja boldogságának kulcsát az első zsoltárban: «Boldog a férfiú, ki az Ur törvényéről elmélkedik éjjel és nappal».

Ha ez antiszemitizmus, akkor a bibliát minden izraelita iskolából tessék kitiltani.

Ki nem tudja azt, hogy mily élénk szellemi harcot folytatunk mi vérg csufolt és gyalázott »klerikálisok« azon erkölcsi nyomor ellen, a mely a kereszténység annyi millió tagját teszi hasznavehetetlen polgárrá? De ha ezt tennie kötelessége minden hazafinak azokkal szemben, a kiket a nemzet nagy élelfájáról a romlottság leszakított, akkor kötelessége az ugyanazoknak a héber morál tiszta légköréből kiesett és kidobott emberekkel szemben is.

Kétszeres kötelessége ez a hazai tanárvilágnak.

Látjuk felnövekedő ifjaink lelkét megtörtve, összetiporva, beszennyezve, nemcsak a korán fellépő ösztönök által, hanem egy teljesen megromlott hirlap, regény és drámairodalom által. Kell-e részleteznem tovább?

Városunkba, amely kicsinynek nagy, nagynak kicsiny, bejön egy színigazgató. Hogy intézeteink ifjúságát állandó közönségévé tegye, támaszkodva talán állami szubvencióra is, a diákságnak állandó szabadjegyeket adott s így heteken át

nem lehetett elfogadható felelethez jutni, mert... És milyen darabok voltak azok, olyanok melyeket második vagy harmadik felvonásnál az összes női közönségnek ott kellett volna — hagynia, s melyek megrontották gyermekeink lelki világát. Mig végre sikerült az ifjúság erkölcsi érzékére appellálva a színházjárást beszüntetni.

Mármost honnan tudja egy tanári kar, vagy egy igazgató előre, hogy melyik darab milyen? Az ifjúság kíváncsi. Ha egyszer elment ingyen, másszor el megy pénzért átöltözve, hogy meg ne ismerjük. S a romlás megvan.

Ha már most hozzáteszük, hogy az ilyen »művek« »irói« legtöbbszörre francia és német meg magyar — hébernek, az előadók legnagyobb része szintén, s ha elmondjuk, hogy valláserkölcseileg korrekt zsidó férfi pornografikus műveket nem ír, ilyeneket elő nem ad, csak azok, akiknek hitre volna szükségük, hát ezel minden pedagógus csak kötelességét teljesíti.

A magyar államot a keresztény fel fogás alkotta meg. Ez a nemzet csak a legnagyobb felelősségérzettel és önfeláldozással tudta magát a századok viharai között fenntartani. Mivel pedig mi ez erényeket csak a tiszta vallásos hitnek köszönjük, ezért a tanári karnak, melynek kezében a nemzet intelligenciája nevelkedik, föltétlen kötelessége a legintenzívebb vallásosság bensőségére való nevelést szorgalmazni, úgy nálunk mint a zsidóknál. Ez alól kibuvó nincsen.

Mert elvégre is, higgyék el minden oldalon, hogy tisztalelkű hölgyeket nem lehet fehér rabszolgákkal nevelteni, jel-

lemes polgárokat, nemzetilelkű írókat, hős katonákat, romlotlan intelligenciát pornografikus irodalommal, büntanyák és büntanyák aljasított orfeumokban s több efféle, bármily jövedelmező helyeken képezni, nevelni teljesen lehetetlen.

»Nem szedhetni a bojtortojásról fűgét, sem a tüskebokorról szőlőt.«

Gedeon.

Kossuth Lajos halálának évfordulója. Kossuth Lajos halálának évfordulója alkalmából tegnap délelőtt a Deák-téri evangélikus református templomban istentisztelet volt, mely után a Kerepesi-úti temetőben a Ház és a 48-as valamint függetlenségi párt nevében koszorukat helyeztek Kossuth siremlékére. A kegyelet eme lerovásánál Kossuth Ferenc gyengélkedése miatt nem jelenhetett meg, ott volt azonban Kossuth Lajos Tódor, aki a gyászévfordulója alkalmából jött a fővárosba.

Uj miniszteriumok. A táborus hírek teljesen háttérbe szorítják a belpolitikai ügyeket. Megvannak azonban győződve, hogy a balkáni bonyodalom után a helyzet ismét fel fog ujulni. Politikai körökben most legnagyobb esemény tárgyát képezi az, hogy a kereskedelmi miniszterium meg fog szünni és helyette külön ipari és külön vasuti miniszterium lesz. Az új ipari miniszteri tárcát Szerényi József államtitkárnak szánták.

Háboru előtt.

Minél nagyobb és komolyabb igyekezetet fejt ki a diplomácia a háboru elkerülésére, Szerbia annál jobban fujja a hadi kürtöt. Ugyanannak az örületes láznak a tünetei mutatkoznak odaát, mint a mely Franciaországot a szedáni katasztrófához vezette. S úgy látszik, az indokok is azonosak: 1870-ben a francia

Ebben a pillanatban csöngettek. Kívül az előszoba üvegajtaja előtt Fejő ur becsületes körvonali látszottak. Ilyenkor szokott hazakerezni a délutáni mellékfoglalkozásából.

Mert a derék számellenőrnek mellékkeresete is volt. A háztartás, méltóztatik tudni, sokba kerül s a számellenőri fizetés mindjárt nem elég, mihelyt csak kicsit is kényelmesebben akarunk élni. Fejő ur pedig mindenáron kényelemben akarta tartani feleségét, minthogy — emberi gyöngeség — szerelmes volt bele. Szerelemből vette el. Sőt a leány is szerelemből ment hozzá. Legalább ő maga azt hitte. Annay Margit — ez volt Fejőné leánykori neve — nem kevesebb, mint két kérőjét kossarazta ki a derék számellenőr miatt, akire, még akkor nem lévén abban az állásban, várnia kellett, míg előlép. Nem állítom ugyan, hogy a kikossarazott két ur a szó szoros értelmében megkérte volna a kedves leány kacsóját, de azért bizonyos, hogy mindketten pályáztak rá. Sőt egyikük, a főhadnagy, egy izben már csaknem »vállott.« Azt mondta a leánynak:

— Milyen szép keze van.

Ennel tovább már valóban nem juthatott volna az elmés katoná. Először azért, mert egyiküknek sem volt meg a házassághoz szük-

séges pénzbiztosítékok, másodsor pedig mert, ha meglett volna sem kellett volna egymásnak.

A másik kérőről már szólni sem érdemes: ez a bolond, bánatában elvett egy gazdag leányt és még ráfogta magára s el akarta hitetni a világgal, hogy ezt, nem pedig a mi Margitunkat szereti.

A fontos azonban a dologban az, hogy Fejő és Annay Margit csakugyan szerelemből keltek egybe s hogy házasságuk első három esztendejében igazán oly szép egyetértésben és boldogságban éltek, akár a galambok.

Az asszony, akin — hiába volt lapos a pénztárcája — meglátszott a jó házból való nevelés, mintafelelő volt; s odaadással és bohó jókedvvel töltötte be hivatását az ura oldalán. Ha valaki ezekben az időkben azt mondotta volna neki:

— Margit, te még boldogtalan leszel — okvetetlenül a szeme közé kacagott volna. Annyira jól érezte magát az egyszerű, derült kalitkában, amelyben csicsergő kanári módjára éldegélt.

A harmadik év elteltével azonban váratlan, rettentő esemény jött közbe. Margit apja, a szelid, öreg Annay Miklós meghalt. Világ életében csöndes, szóvalan ember volt, mint aki

rajtúl a gondolatain, van valami titka, amelyet senkinek sem szabad meg tudnia. A halál, amely olyan piánó huzza el a nótánkat, hogy nem is hallatszik többé, most teljesen siketnémává tette.

De a titok, amelyen az öreg ur költött életében, most kibujt a tojásból. Mondhatom, cifa kis csirke lett belőle. Néhány héttel ugyanis a temetése után az elhunyt írásainak rendezgetése, selejtezése közben Fejőné, aki átment segíteni az anyjának ebben a szomorú munkában, egyszerre csak kihuz a sok lim-lom közül egyik fiókból egy összegöngyölt, poros kartonlapot, kibontja a tekercest: színes, nemesi cimor van rajta. Kék mezőben bronz színű harcos, mindkét kezében fringival, fej nélkül s a felső sarokban bástya és kő nap. Alája írva a megboldogult kezevonásával: »a kihalt Szentannay gróf család cimere.«

Ez alá pedig ugyanezzel az írással: »Szentannay Gábor grófnak a Rákóczi harcok alatt állítólag még legénykorában nyoma veszett s vele kihalt a család. De viszont állítólag ugyanő letette a grófi címet s a nemes Annay nevet vévén fel, megházasodott és családot alapított. Eszerint mi Annayak tulajdonképpen Szentannay grófok volnánk.«

WIKUS

**CZUKRÁSZATA ÉS
CSOKOLÁDE GYÁRI LERAKATA
NAGYVÁRAD.**

FEKETE SAS PASSAGEABAN.

TELEFON 763.

császári trón megrendült s csak egy győzelmes háboru látszott menedéknek; odalent a Karagyorgyevicsek véres trónját fenyegeti a felbomlás veszedelme s a kétségbeesett dinasztia, úgy látszik, hanyatt-homlok rohan az egyedüli lehetséges mentés: a háboru felé. Ugy okoskodnak a Karagyorgyevicsek, hogy a béke ugyis elsöpri őket, a háboru pedig európai bonyodalommá nőheti ki magát s Szerbia még minden vesztett háboruból ép bőrrel, sőt gyarapodással menekült. Ez a lelkiismeretlenül házárd politika sugallja a háborus kedvet, kivált a trónörökösnek józan ésszel másként nem is magyarázható viselkedését. Hogy a háboru hány ezer ember életébe, mennyi pusztulásba kerül s hogy Szerbiát évtizedekre megnyomoríthatja: az nekik mindegy.

Mai távirataink a következők:

Szerbia háborus tébolya.

Frankfurt, márc. 20. Szerbia — mint a Frankf. Ztg. jelenti — a hatalmakhoz, Ausztria-Magyarország kivételével egyforma közleményt intézett arról, hogy a szerb kormány hogyan fogja fel a helyzetet. A szerb kormány e kijelentései sem formájuk, sem tartalmuknál fogva nem nyújtanak reményt arra, hogy Szerbia Ausztria-Magyarországgal a közel jövőben meg fog egyezni. A szerb kormány ebben a közleményben kijelenti, hogy ő azt hallotta, hogy legutóbbi válaszigyűlésekkel Bécsben nem voltak megelégedve, azért, mert a kormány azt, hogy a boszniai kérdést fejtegesse, elutasította. A szerb kormány közleménye már előre bírálja Ausztria-Magyarországot várt válaszigyűlésként és kijelenti, hogy Szerbia még akkor sem fog leszerelni, ha Ausztria-Magyarország tőle ezt ultimátum alakjában fogja követelni. Szerbia csakis az esetben fog e kívánságnak eleget

Mig ez alá még, bizonyos humoral ez: »a szegény emberen úgy áll a rang, mint a meztláboson a frakk: még jobban szembötlök, hogy meztláb van. Ezért jobb nekünk elhallgatni a grófságot.«

... Ettől a fölfedezéstől a számellenőrné egyéne kicserélődött. Régi bohókás könnyedsége eltűnt s önagysága vagy öméltsága néha olyan kimért volt az urával szemben is, mint egy háromszög; szinte döfött a szöglete hegyével.

Arról, hogy ezt a némileg bizonytalan grófi származást kikutatják és hitelesen ki is mutatják, szó sem lehetett, mert anyagi haszon nem lett volna belőle semmi, az utánajárás költsége pedig felemésztette volna Fejő urnak talán az egész esztendei keresetét. De azért a fiatal asszony egyre jobban belemerült az új »én«-jébe. Almadozva járt kelt, tett vett, a kis szobákban, miközben ábrándossá vált szeme előtt kilencágú koronák lebegtek a levegőben, a zöld mintára festett falon, a fehér, közepén zöld karikával cifrázott menyezeten. Ha valamit — bármit a kezébe vett a háznál levő holmi, edény, ruha, üvegnemű, vagy apróság közül, mindannyiszor mintha sóhaj lebbent volna el az ajkáról:

tenni, ha a hatalmak ezt tőle kollektiv lépés útján követelik.

Szerbia végül egy diplomáciai iratban szokatlan hangon kijelenti azt, hogy ha Ausztria-Magyarország Szerbiát megtámadná és Szerbia kénytelen lenne a nemzeti békeért küzdeni, Szerbia erőteljesen fog érdekeiért sikra szállani.

Belgrád, március 20. A honvédelmi bizottság tegnap délután ülést tartott. Ennek az ülésnek az köcsönzött nagy jelentőséget, hogy azon a skupstira számos tagja is megjelent. Különösen a nacionalista és haladóparti képviselők voltak nagy számmal az ülésen képviselve. A központi vezetőség elnöke felszólította a képviselőket arra, hogy jelentsék ki nyíltan a honvédelmi bizottság előtt, hogy ők vagy legalább a nacionalista képviselők ragaszkodnak-e a tervezett határozati javaslatához és hogy igaz-e az, hogy a kormány Szerbia sorsát a hatalmaknak akarja átengedni. Erre Rafaelovics nacionalista és Marinkovics haladóparti képviselők hosszabb beszédben azt válaszolták, hogy ők a honvédelmi bizottság hangulatával egyetértenek és ragaszkodnak a január 14-én elfogadott határozati javaslatának az álláspontjához.

A növekedő háborus hangulat.

Berlin, március 20. A Voss. Ztg. jelenti Belgrádból: A háborus hangulat nem csökken és a belgrádi bujtogatók még mindig azzal fenyegetődnek, hogy a habsburgi monarchiát ki fogják végezni. Ezek a háboruapostolok azt követelik, hogy Szerbia még nagyobb mértékben mozgósítson. A kormány egyelőre még a legtávolabbról sem gondol arra, hogy fegyverkezést abbahagyja.

Orosz cirkálók Antivári előtt.

Cattaro, március 20. Cettinjéből az a hír érkezett, amely megerősítésre szorú, hogy a

— Ah más holmi illetve meg engem!

Nem mondta hangosan, — csak gondolta, hanem ez a gondolat aztán annál jobban gyötörte. Ezen a napon is, miatt a derék számeilenőr a délutáni melléktöglalkozásából jámborul baktatott hazafelé az ő suttym-grófnő feleségéhez, az asszony, a Szentannayak leánysarja, szőke bóbítáján képzeltbeli grófi koronával, sóvár tekintettel nézte, amint odalent a Baross-téren a bámész tömeg sorfala közt hosszú kocsisorban robogott a Tattersál felé a sok előkelőség, a bárók, a grófok, hercegek; tarka virágdiszes, méregdrága kalapjaikban a báróúók, grófnők...

Nem folytatta; hanem mélyző kék szemében egy könnyecseppel, felállt az ablaktól s az áldozatok fájdalmas megadásával ment ki kinyitni az előszoba ajtaját, amelynek üvegtáblája előtt, mint mondtam, éppen e pillanatban jelentek meg a derék számeilenőr becsületes körvonalai:

— Jön — huzta félre bizonyos felsőbb-séggel a száját, jön a: számellenőr.

Mint mikor a frakkos meztlábos ember lát egy közönséges meztlábost.

montenegrói kormány ama kéressel fordult az orosz kormányhoz, hogy az orosz tengerészet küldjön néhány cirkálót Antiváriba, hogy azok védelme alatt kirakhassák a Montenegró számára érkezett hadiszereket. Az orosz kormány már teljesítette a kérelmet s várják a cirkálók megérkezését. Idevaló tengerészkörökben, ahol ismerik az orosz tengerészet siralmas állapotát, az esetet különféleképpen kommentálják.

Mennyibe kerül a háboru.

A bécsi »N. Fr. Pr.« kiszámította, hogy mennyibe fog kerülni a háboru.

Szerinte a katonák fejenként és naponként tizenkét koronába fognak kerülni az osztrák-magyar hadikincstárnak. Minthogy négyszázezer katonát mozgósítanak majd, ez 4-8 millió korona napi kiadást jelent. Ha három hónapig tart a háboru, az már 437 milliónyi kész kiadás a katonaság ellátására.

Apáca ápolónők a háboruban.

A budapesti Vöröskereszt egyet is erősen készülődik már, hogy ha mozgósítanak, a Vöröskereszt sebesült-szállító kocsikat, a megfelelő számú ápolókkal és kötszerekkel együtt azonnal utnak indíthassák.

Hír szerint kétszáz apáca jelentkezett eddig betegápolásra. Még az iskolánövérök is jelentkeztek s egyikük ma kijelentette a leánykák előtt:

— Édes gyermekeim, ha kitör a háboru, itt hagylak titeket, megyek a sebesülteket ápolni.

A nők közül nagyon sokan szeretnének ápolónők lenni, azonban elsőséget adnak a szakképzett ápolónőknek.

A kémekek és denunciánsok ellen.

Aradról táviratozzák: Sarlot Domokot rendőrfőkapitány a rendőrtisztekhez és egyéb rendőrközegekhez a következő rendeletet intézte:

— Azok, akik az államhatalom hadi erejére, védelmére vonatkozó intézkedéseket, tárgyakat azon szándékkal kémlelnék ki, hogy azokról más államot értesítsenek, előállítandók. Akik a magyar osztrák monarchia fegyveres erejének állásáról, mozdulatairól, erejéről és működéséről, továbbá erődök állapotáról, fegyverek, hadiszerekek és szerelvények mennyiségéről, vagy élelmi szerek holléteiről valamely közleményt a sajtóban, falragaszon vagy röpiratban közölnek, amennyiben a közlemény nem a kormány által nyilvánosságra hozott tudósítást tartalmaz — följelentendők, a röpirat terjesztője pedig előállítandó. Aki mást, habár eredménytelenül is az 1890. évi XXI. törvénycikk első bekezdésének negyedik szakaszában meghatározott büntett elkövetésére csábít (behívási parancs engedelmességének megtagadása) feljelentendő vagy előállítandó. Izgatást, lázítást tartalmazó röpiratok terjesztői előállítandók. Hidakat, vasuti töltéseket rongálóók elfogandók.

A rendelet, amelyet a főispán utasítására 437—909. szám alatt adtak ki, bizalmas.

A béke.

Berlin, március 20. A Tageblatt tudósítójának azt mondta Graics szerb követ, hogy a

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

alien számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

helyzet valamivel javult, miután Németországot is megnyerték a konferencia eszméjének. Arra a kérdésre, hogy mit remél Szerbia a konferenciától, Gruics azt felelte:

— Nemzeti existenciájának és kereskedelmének biztosítását.

— Követel-e Szerbia területi engedményeket? — kérdezte ezután az újságíró.

A követ erre azt mondta, hogy minden a nagyhatalmak döntésétől függ, Boszniáról való lemondásról szó sem lehet. Amíg a konferencia tanácskozik, addig a konfliktus ki van zárva, míhelt azonban döntött, ítélete előtt minden államnak meg kell hajolnia.

Arra a kérdésre, hogy Szerbia folytatja-e a fegyverkezést, a követ azt felelte:

— Tagadhatatlan, hogy Szerbia fegyverkezik, mi csak azért fegyverkezünk, hogy védekezünk.

Gruics reméli, hogy Ausztria-Magyarország több előzékenységet fog tanúsítani a béke érdekében.

A trónörökös a háborúról.

London, március 20. A Times bécsi értesülése szerint Ferenc Ferdinánd királyi herceg egy ember előtt, a ki az ő különös bizalmát bírja, azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a háboru el lesz kerükhető.

Betiltott háborus közlemények.

A mai hivatalos lap közli a kormánynak azon intézkedését, mely a sajtó háborus híreire vonatkozik. A kormány szöszszerinti intézkedése a következő:

Mint hogy a katonai intézkedésekről egyes hírlapok olyan cikkeket közöltek, melyek a mellett, hogy a lakosságot indokolatlanul nyugtalanítják a véderő elhelyezéséről és mozdulatairól is tájékoztatást nyújtanak. A magyar királyi miniszterium a fegyveres erő állásáról mozdulatairól, továbbá erődök állapotáról, fegyverek, hadiszerek és szerelvények mennyiségéről vagy élelmiszerek hollétéről közleményt a sajtóban közzétenni megtiltja. Az ily tartalmú közleménye leadója 4 évig terjedő fogházzal és 8000 korona pénzbüntetéssel. Ez a tilalom a kormány által nyilvánosságra hozott tudósítások közétételére nem terjed ki.

Budapest, 1909. március 20.

Wekerle s. k.

A kormány eme intézkedése a törvényben is benne van s a tegnapi esti fővárosi lapok illetve fővárosi tudósítók alkalmazták is.

Viszik a katonákat.

A Boszniában levő hadsereg létszámának felemelése még folyton tart. A legutóbb behívott katonák ma indulnak el Nagyváradról Boszniába. A napi parancs szerint ma este fél tíz órakor indulnak Nagyváradról. A katonák 500-an fátylós kíséret mellett vonulnak ki a pályaudvarra, ahol a szokásos katonai tisztelgésekkel fogják elbucszatni őket.

A katonákat az eddigi érdeklődésekből következőleg, az egész város társadalma fogja kikísérni.

Szerbia hadereje.

Akkora zajt csapnak a szerbek, mintha Isten tudja micsoda nagy sérelem esett volna rajtuk s mintha legalább is milliónyi hadsereg várná az indulási parancsot Budapest felé. Az alábbi számok egy kissé más képet mutatnak. A szerb hadsereg békeállománya ugyanis a következőleg tagozódik:

	Tiszt	Altiszt	Közlegény
Gyalogság	1238	1986	19926
Lovasság	145	197	1928
Tüzérség	397	614	4450
Műszaki stb. csapatok	224	452	4031
Összesen:	35587 fő.		

Háboruban a tartalékosok bevonásával együtt a rendes hadsereg 110,245 főre emelhető, amely sereg 5 hadosztályba van osztva. Hadosztály köteléken kívül áll még 14963 ember s a raktáraknál és pótkereteknél 35,399 fő. Ha tekintetbe vesszük, hogy mind az öt hadosztályt teljes lehetetlenség egyszerre egy helyre vinni, akkor a legjobb esetben is maximum 70—75 ezer embert összpontosíthatnak a szerbek egy útközetre.

A rendes hadseregen kívül van a népfelkelő első vonala, 126,610 ember, akik azonban komoly katonai feladatok megoldására alig alkalmazhatók.

Még kevésbé jöhet számításba a néptőlkelés második vonala, 66,005 emberrel. Ezek még a helyőrségi szolgálatra is alig alkalmasak. Montenegró hadi ereje 36,000 gyalogos és 1200 tüzér.

Mind a két országnak legfőbb erőssége tehát nem a hadseregben, hanem a rendkívül nehéz terepviszonyokban és a vidék szegénységében rejlik, a melyek nagyobb hadsereg átvonulását megnehezítik.

Sikkasztó segédjegyző.

Berettyóújfaluban volt Erdőhegyi István segédjegyző. A fiatal ember szorgalmas munkásember volt mindaddig, míg meg nem ismerkedett egy ottani kasszirnővel, akibe szerelmes lett. A fiatal ember ettől kezdve hivatalát elhanyagolta és igen gyakran rendezett reggelig tartó mulatságot. A mulatozás költségeit sehogys sem futotta a szerény segédjegyzői fizetés s a kasszirnő pedig inkább volt a fiatalember pénzébe mint ő magába szerelmes. Amikor már a segédjegyző fizetése teljesen ki volt merítve, a gyöngye jellemű fiatal embert rábeszélte a kasszirnő, hogy nyuljon hozzá a hivatalos pénzhez. Erdőhegyi István, aki már nagyon beleélté magát a kicsapongó életbe, halogatott a kasszirnő tanácsára.

Rövid két hónap alatt 1000 koronát sikkasztott el a község pénzből. A sikkasztásra tegnapelőtt jöttek rá az előjárói tagok, amikor ugyanis Erdőhegyi nem jelent meg a hivatalban.

Az esetről azonnal jelentést tettek a csendőrségnek, mely megjelent Erdőhegyi lakásán, hogy a sikkasztó segédjegyzőt letartóztassa, azonban a lakás zárva volt. A lakásban nem találtak senkit. Nyilvánvaló volt, hogy a segéd-

jegyző megszökött. A berettyóújfalusi csendőrség értesítette az esetről a nagyváradai rendőrséget, mely megindította a nyomozást. A nyomozás során megállapították, hogy Erdőhegyi Nagyváradon tartózkodik sőt innen levelet is irt Berettyóújfaluba a kasszirnőnek. A csendőrség a levelet megkerítette. A levélben Erdőhegyi Nagyváradra hívta a kasszirnőt. A találka ideje tegnap délre volt kitűzve a pályaudvarra. Tegnap délelőtt a pályaudvaron tényleg megjelentek Kelemen és Dienes rendőrellenőrök és várták a kasszirnőt.

A kasszirnő meg is jött, azonban a segédjegyzőnek nyoma sem volt. A két detektív erre szó nélkül követte a nőt, mert kétségtelen volt, hogy utjának célja a fiatalemberrel való találkozás. Déltől kezdve a késő estig mindenütt nyomában voltak a kasszirnőnek. És a kasszirnő csak mindég ment, de a segédjegyző nem jelentkezett. A rendőrség azt hiszi, hogy Erdőhegyi megsejtette a rendőrség intézkedését és azóta már Fiume felé vette az útját. A vizsgálat folyik tovább s ha Erdőhegyi még Nagyváradon tartózkodik, úgy még ma lefogják tartóztatni.

Aki fél a háborútól.

Senki sem beszél manapság másról, mint a balkáni bonyodalomról. Különösen érdekli a dolog azokat, kik az esetlegesen kitörő háboruban részt vennének. Vannak sokan, kik örvendenének, ha háboru lenne, de legtöbben rebegek a puskaporos világtól, emberek lévén féltik az életüket, a családjukat. A sajtó legnagyobb része háborus harsonákat fúj, meg nem gondolva, hogy mily riadalmat okoz vele. Igaz ugyan, hogy a különkiadás szépen jövedelmez, de nem számolnak azzal, hogy hány egyének, hány családnak okoznak vele halálos aggodalmakat. Míg nem egy esetről irtunk, mely egy legénynek halálát hirdette, kik a háborútól való félelmükben öngyilkosságra vetemedtek. Ma ismét szaporodott eggyel a különkiadások áldozata. Nem halt meg ugyan az illető, de nyomorék marad egész életében.

Az eset a következő:

Máthé Kálmán, ki mint villamos kalauz van alkalmazásban a nagyvárad városi villamos vasut részvénytársaságnál, tegnap felülve a háborut hirdető alaptalan híreknek, egész extázisba esett. Családos ember lévén, annyira megrémült, hogy elvesztette józan esztét. Társai, ahelyett hogy megnyugtatták volna, még rémitgetni kezdték. A póttartalékos villamos kalauz egész beleszápadt.

— Ugy bizony, visznek a háboruba. Mondogatták társai.

Máthé szótlán lett. Meglátszott rajta, hogy mily nagy lelki küzdelem dúl belsejében. Társai azonban csak nem hagyták abba az ugatást.

— A hajdunál van a behívód Máthé!

Kiáltott át a másik kocsiból menetközben az egyik kalauz.

Ez egészen megrémítette Máthét. Mikor találkozott a kocsiban az egyik felügyelővel, megkérte, hogy kísérelje őt ki a Teleky-utcai végállomáshoz. A felügyelőnek gyanus volt a dolog, de azért elment vele. Mikor a kocsiból kiszálltak az utasok s egyedül maradt a két ember, Máthé feldult arcal kérdezte a felügyelőt:

— Mondja meg felügyelő ur lesz-e háboru?

Fiuk! — Menjünk Klein Sándor és Vilmoshoz Fő-utca —

Leányok! üeltébe vásárolni, kapunk ott minden felszerelést ami szükséges, hogy az iskolában rendes tanulók lehessünk. iskola-táskák 23, könyvszijkák 20, teatartatók 10, patent harisnyák 14, kötények 35, gallérok 5, ingek 70, kofferek 1 —, kelék stb

Grammophonok nagy választékban részltfizetésre is.

Intézetek részére teljes felszerelések

Ha nem szól felmegyek a kocsira és — megfogom a drótot.

A felügyelő látta, hogy nem trétál *Máté* s csitítani kezdte. Nagynehezen sikerült is megnyugtatnia az extázisba esett embert.

Azonban mint aki esztét vesztette elrohant a kalauz. Egyenesen hazafutott s ott minden megmondolás nélkül fejszével levágta jobb kezéről két ujját a középső izületnél. S aztán elrohant az orvoshoz, ki nyomban a kórházba szállította a szerencsétlen embert. Most ott fekszik nagy vérvesszeséggel az álhírek és a különkiadások áldozata a kórház szalmaágyán.

Persze ezerszer megbánta már meggondolatlan tettét.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Március 21. Nagyváradi tisztviselőtelep egyesület alakuló közgyűlése délelőtt fél 11 órakor.

Március 28. A Biharmegyei Kaszinó közgyűlése.

Március 29. és 31. Utmesteri vizsga az állami építészeti hivatalnál.

Március 30. Helyszíni tárgyalás a harmadik vashíd ügyében.

Ápr. 1. A kath. kör böjti estéje d. u. 6 órakor a jogakadémián.

Április 3. Geyer Stefi hangversenye a Csarnokban.

Ápr. 15. A kath. kör hangversenye d. u. 6 órakor a főgymnáziumban.

*** A közuti alap költségvetése.** A belügyminiszter, némi módosításokkal jóváhagyta Nagyváradi város 1909 és 1910 évi közuti költségelirányzatát. Ebben az utadók, az egyenes, állami adók 10 százaléka, az igás minimum 6 koronában, az államiadót nem fizetők 3 kézi-napszám megváltása 3 koronában van megállapítva, *Balogh Döme* törvényhatósági bizottsági tag felelősséget adott be a költségvetés ellen, hogy 10 százalék helyett 8 százalékban állapítsák meg az utadók, de a miniszter a felelősséget nem vette figyelembe, mert a 10 százaléka a város fejlődése érdekében tervbe vett építkezések biztosítása céljából szükséges ezek megvalósítása 8 százalék utadóból nem volna eszközölhető. Nagyváradi jelenleg 31 és fél kilométer kiépített ut és 17 kilométer kiépítetlen ut van. A helyesbítések után a miniszter a költségvetés mérlegét a következőkben állapítja meg: az 1909 évre bevétel 118698 kor., kiadás 103124 kor., egyenleg 15574 kor., — az 1910 évre bevétel 114690 kor., kiadás 98288 kor., egyenleg 16401 korona.

*** Nagyváradi az orvosok kongresszusán.** E hó végén orsz. orvoskongresszus lesz Budapesten, amelyre a törvényhatóságokat is meghívták. Nagyváradi város képviselőjében *Konrad Márk*, dr *Baróthy Akos* főorvos és dr *Grósz Menyhért* vesznek részt, mint kiküldöttek a kongresszuson.

*** A városi közgyűlések karzati hallgatósága.** A városbáza szigorú rendeletet adott ki, hogy a közgyűlések alkalmával a díszterem karzatára senkit ne bocsássanak be jegy nélkül. Ezen intézkedésnek akkor volna értelme, ha a közgyűlések iránt annyira megnyilatkoznék az érdeklődés, hogy a túltömörségtől kellene félni. De ennek az ellenkezőjét látjuk. Alig 8—10 ember veszi igénybe közgyűlések alkalmával a karzati. Különbösen a közgyűlés nyilvános s abból kizárni csak azt lehet, aki pl. részeg, vagy más tekintetből botrányosan néz ki, vagy előreláthatólag botrányt okozna s ezáltal zavarná a közgyűlés menetét. Ha pedig mindenáron ragaszkodnak a jegy előmutatásához, akkor könnyen hozzáférhetővé kell tenni a jegy kiadását s megfelelő helyen jelezni kell, hogy milyen számú szobában adják ki a karzati jegyeket.

*** Mit okozott eddig a háború szele?** A katonai behívók sok könnyet okoztak az aggódó anyák szemének. Az anyai szív minden porcikájában remeg féltett, sok áldozattal felnevelt fiaikért, kit most az ellenség golyója elé

állít a behívó. De elszólitja az ám a csatasorba sok családnak a fenntartóját az apát is, hátrahagyva a nyomorúságnak a családot. Elviszik a műhelyből az iparost, a gyárból a munkást. Elviszik a gazdaságból a munkaerőt, a szántóvetőt az ekétől, a gulyásbojtárt a nyájtól. Az egyes uradalmakból elviszik kétharmad részét a kezelő személyzetnek, a harmadrészét a munkaerőnek, a cselédségnek. Az időtől így is megkésett tavaszi munkálatok pihennek. Nem lehet majd szántani, mert nem lesz aki vezesse az ekét, nem lesz majd, ki elvesse a magot és azért mégis kell majd aratni, hogy legyen mit aprítsunk a tejbe. A tözsdén nagy árhullámzások sok embernek szegik vagy már szegték is a nyakát. Sok könnyes szem okolja a mostani állapotot, a bizonytalan jövő pedig gyöttri a kedélyeket. — Mindez igaz szóról szóra, de hát a haza érdeke, a nemzet becsülete mindennél előbb való. Áldozatot rón az mindenkire, de az igazi magyar ember nem tér ki az ilyen áldozat elől. A magyar férfi mindig szerencsésének tarthatta, ha hazáját, annak érdekét és becsületét védelmezhetette.

*** Tisztviselőtelep Nagyváradon.** A nagyváradi köz- és magánisztviselők körében széles körű mozgalom indult meg, hogy Nagyváradon tisztviselőtelepet létesítsenek. Erre a célra, kezdetnek a Rulikovszki-ut mentén parcellázásra kerülő területet szeretnék kedvezményes áron elnyerni. Később aztán a város más pontjain is létesítenék hasonló tisztviselőtelepet. Hogy ezen célt könnyebben keresztül vihessék, tisztviselőtelep egyesületet alakítanak, hogy ez vegye kezébe az ügyet. Az ételrevaló mozgalom élén tekintélyes állami és magán tisztviselők állanak. Az alakuló közgyűlést ma, vasárnap, március 21-én délelőtt fél 11 órakor tartják a városháza bizottsága termében.

*** Eljegyzések.** Szép családi ünnepély volt tegnap *Farkas József* teleptulajdonos és földbirtokos vendégszerető házában. *Farkas Irénkét*, *Farkas József* bájos leányát eljegyezte *dusesdi Középsy Ernő* birtokos, *Középsy Kálmán* földbirtokos és megyebizottsági tag fia. Az eljegyzési ünnepélyen az előkelő rokonság nagy számmal volt jelen s elharmozták üdvözléseikkel az ifjú jegyespárt. — *Wertheimer Dezső* Kesztegről eljegyezte *Keszler Jankát*, *Neuman Zsigmond* megyei thb. tag hugát Oláh-szentmiklósról.

*** A jövő évi választók névjegyzékének összeállítás.** Nagyváradi város Olasz városrészenek országgyűlési képviselő választók névjegyzékének kiigazításával megbízott küldöttségi elnök bejelentette, hogy nevezett városrészekre 1908. évre érvényes képviselő-választók névjegyzékének a kiigazítását az összeíró küldöttség f. évi március hó 22-én héttől délután 3 órakor a város székháza adóhivatali helyiségében földszint 21. sz. megkezdte és a kiigazítást a munkálat befejezéséig a hivatalos órákban mindennap folytatni fogja. Erről Nagyváradi város Olasz városrész választó polgárait azzal értesitem, hogy az 1874. évi XXXIII. tc. 36. §-a értelmében az összeíró küldöttség előtt a fent jelzett idő alatt választói joguk igazolása végett személyesen megjelenhetnek. Nagyváradi, 1909. évi márc. 20-án. *Rimler Károly* polgármester, mint a központi választmány elnöke.

*** 25000 korona jótékonycélra.** *Weinberger Jakab* néhai férje halála alkalmából 25000 koronát küldött *Rimler Károly* polgármester kezeihez, hogy azt férje emlékére a megjelölt humánus célokra juttassa. Az özvegy ezzel a nagy összeggel óhajtja férje emlékét kegyeletesen megörökíteni. A 25000 koronát a következő célokra szánta a család: 1 ór 15000 korona egy Nagyváradi felállítandó és *Weinberger Jakab* nevet viselő nyomorék gyermekek otthona létesítésére, azzal, hogy a mikor az alap annyira növekszik, hogy annak kamataiból 10 nagyváradi születésű nyomorék gyermek ápolható, az otthon azonnal felállítassék. 2 szor 4000 korona egy *Weinberger Jakab* nevet viselő ösztöndíjra, melynek kamata évenként felsőbb ipari szakiskolai kiképzés céljából az Emilia-malom valamely munkásának, vagy ilyen

munkás gyermekének adassék, 3 szor 1000 koronát a nagyváradi orth. izr. hitközségnek *Weinberger Jakab* iskolai ösztöndíjra, melynek kamatait évenként márc. 10 én egy jótanuló szegény fiu kapja, 4-szer 1000 korona az izr. szent egyletnek egy *Weinberger Jakab* nevet viselő kórház ágyalapítványra, 5 ór 500 korona a népkönyhának, hogy márc. 10 én 100 szegény ingyen ebédet kapjon, 6-or 500 korona a nagyváradi izr. nőegylet árvaházának a már tett alapítvány növelésére. 7-er 500 korona a nagyváradi tüdőbetegség ellen védekező egyesületnek. 8 or 500 korona a városi árvaháznak. 9-er 500 kor. a gyermekbarát egyesületnek. 10 er 500 kor. a nagyváradi kongr. hitközség iskola-alapjának. 11-er 500 kor a *Machz L. Tóra* és *Sasz Hevra* egyletnek, hogy *Weinberger Jakab* halála évfordulóján gyászstíni tiszteletet tartsanak. 12-er 500 koronát a város szegényei között valláskülönbőség nélkül leendő szétosztás céljaira. A polgármester a szép adományt az özvegy és az elhunyt gyermekei intenciójához képest rendeltetési helyeire juttatja.

*** Becsapott háziur.** Még a háziurat is bemerte valaki csapni. A háziur pedig egyenesen a főkapitány után következik, ezután is csak akkor, ha a főkapitány is háziur, mert különben még őnála is nagyobb ur. Es mégis most egy nagyváradi ember, aki lakó, becsapott egy tehermentes ház tulajdonosát. Az eseten városszerte mulatnak, mert az ügy a maga nemében páratlan. K. S. mézszáros és családos ember novemberben felmondott s így májusban költöznie kell. A mult héten lakásnézés közben K. S. W. I. háztulajdonoshoz is elment és ott talált is megfelelő lakást, amit hogy más ki ne vehessen azonnal letoglalt 20 korona előleggel. Alig vette ki a lakást K. S. talákozott egy jó barátjával, aki háztulajdonos és felajánlott neki egy lakást. K. S. szerette volna kivenni a barátja lakását, hanem sajnálta elveszíteni a 20 korona házbért. A barátja megvigasztalta K. S.-t.

— Soh'se busulj. Duplán kapod vissza a pénzed, de osztozunk.

A barát ezután elment W. I.-hez.

— Kedves W. ur. Hát maga egy rettenetes ember. Maga kiadta a lakását K-nak. Hisz ez a K. egy közönséges nem fizető lakó.

— Hát baj az! Van neki butora. Es én háziur vagyok és licitálok.

— De a K. énnám lakott és adósom maradt három évi házbérrel. Attól egy vasat sem kap. A butor a feleségéé.

— Maga ügyetlen ember, a lakbérért nem lehet igényelni.

— De ez a K. egy brutális ember.

— Hát félek én?

— De nem olyan közönséges ám. Ez veszélyes ember. Engem amikor a lakbért követeltem tőle egyszerűen behivatott magához és ott adott nekem két pofont.

— Miért nem ütötte vissza?

— Vissza? K. mézszáros. És még be sem perelhetem, mert nem voltak tanak, ő meg a két pofon után azt mondta, hogy tagadni fog mindent. Én ajánlom ne adja ki neki a lakást.

— Ugy? tanuk nélkül pofoz. Nem adom ki a lakást. Legyen olyan szives küldje el nekem K-t.

— Nagyon szivesen, de hívjon tanukat.

K. S. megjelenik, mire W. I. a két tanu mögé húzódva reszkető hangon szól.

— Kedves K. ur sajnálom, de a lakást már nem adhatom ki.

— Miért nem adja. És miért nem.

— Azért kérem, mert lebontatom.

A két tanu, akik szintén lakók voltak ijedten kiáltották:

— Lebontatja?!?

— Én még le is bontatom inkább, de K. urnak nem adom.

— Ugy?

— Ugy! És itt van a felpénz 20 korona.

— Ja kérem nekem nem kell a pénz. Vagy a lakás, vagy a dupla pénz 40 korona kell.

— Kérem inkább azt is csak ne költözzék hozzám.

Es K. S. megkapta a dupla pénzt, hogy aztán felezzet e a barátjával az már más kérdés.

* **A tenorista szerencséje.** Egy évvel ezelőtt a nagyváradi színtársulat tagja volt *Tóth József* tenorista, aki mint Szabadkáról írják, nemsokára milliók ura lesz. A fiatal tenorista ugyanis két évvel ezelőtt Tátrafüreden, a honyaraini volt, egy hangverseny alkalmával megismerkedett a *Pinkovits* bácskai milliomos családdal, a családdal volt *Pinkovits Rózsika* egy fiatal 17 éves leány, a család egyedüli örököse, aki beleszeretett a fiatal színészbe. A szerelmi viszony úgy látszik tovább szövődött és állandó maradt, mert most, a mikor újra találkozott Szabadkán, a leány kijelentette, hogy megmáshatatlán elhatározása, hogy *Tóth József* legyen. Történet pedig ez a Szép gárdista előadásán. Legközelebb meglesz a hivatalos eljegyzés, azután pedig a házasság. Az egykori tenorista tehát nemsokára milliók ura lesz és egy szép asszony férje.

* **Három öngyilkosság.** Nagybjajomi tudósítónk írja, hogy ott tegnap reggel *Szűcs József* 46 éves ember, gyógyíthatatlan betegsége bánatában felakasztotta magát. Családja akkor vette észre, mikor már meghalt a szerencsétlen ember. — Hasonló hirt ad kisszántói tudósítónk is. *Kis Mihály* 47 éves volt kisbirtokos az utóbbi időben igen rossz anyagi viszonyok közé jutott különféle elemi csapások miatt, mik földjét, vagy termését ériattették. A tönkire ment ember tegnap kétségbeesésében felakasztotta magát. — Ugyancsak tegnap vált meg életétől felesége utáni bánatában *Fejes Márton* is. Felesége pár hónappal ezelőtt halt meg. Anyira busult neje után, hogy bánatában felakasztotta magát. — A segítség későn érkezett.

* **Titkár változás a Foncierénál.** A Fonciére biztosító társaság két titkárát, névszerint *Drávetzky Mihályt* és *Lusztig Jakabot* saját kérelmekre a főügynökség vezetése, illetőleg az irodai teendők alól felmentették és előbbiit kárbecslő felügyelővé, utóbbiit a nagyváradi helyi és vidéki külképviselettel bízza meg. Uj titkárnak *Fried Ferencet*, másodtitkárnak *Amigó Jenőt* nevezte ki.

x **A Fekete Sas tényképessze** rövid idő alatt megmutatta, hogy a fővárosban szerzett jó hírneve nem légből kapott frázis, hanem kiváló szaktudásának és finom izlésének méltó elismerése volt, mert várakozáson felüli eredménnyel dolgozik s művészi képei tért hódítanak az elegáns salonokban. Képeinek nagybecsű sajátága, hogy szemlélésük nem is fotográfia, hanem eredeti festmény benyomását teszi s a megszólalásig hű alakjaiból megkapó szín és elevenség árad. Felhívjuk a nagyközönség érdeklődését különösen a farsangi szezon bál felvételeire, amikor a villanyvilágításra berendezett műterem előzetes bejelentésre 9 óráig nyitva van.

Ma délelőtt 10-től 1 ig
KATONA ZENE a Pannónia étteremben.
Villás reggeli. Dréher és bajor sör.

* **Küry Klára,** Petráss Sári, Márkusné, Szover Ilona, Sz. Varsányi Irén, Góthné, Kertész Ella, Ötvös Gitta, P. Gazsi Mariska, stb. hazánk legkiválóbb színésznőinek nyilatkozatai igazolják a Kerpel-kézfinomító kellemes használatát és gyors és biztos hatását. Vörös, fagyos, felrepedt, érdes, durva, ráncos kezek 3 nap alatt ragyogó fehérre és bársonysimává lesznek a Kerpel-kézfinomító használata által. Nem zsíros és nem ragad, tehát nappal is használható. 1 üveg ára 90 fillér, 4 üveget bérmentve küld Kerpel gyógytár, Budapest V. Lipót körut 28. Kerpel bőrfinomító mosdószappan 3 darab 1 korona 30 fillér, Nagyváradon kapható stb. stb.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap d. u.: Jókedvű paraszt, este: Szépcsöndesen, Hamu, Nyílt pályán.

Hétfő: Aranyvirág.

Kedd: Tatárjárás.

Szerda: Szép csöndesen, Nyílt pályán, Hamu.

Csütörtökön délután: Forradalmi nász, este: Erdészleány.

Péntek: Hódító keringő, új operett.

Szombat: Hódító keringő.

Vasárnap délután: Izrael, este: Hódító keringő.

A mai színházi est. Régen volt olyan szenzációs eseménye Szigligeti színháznak mint ma vasárnap este, amikor három fiatal író sikert ígérő drámáját mutatják be, előreláthatóan zsúfolt ház előtt. *Juhász Gyula Szép csöndesen*, *Marton Manó Nyílt pályán* és *Mohácsi Jenő Hamu* című egyfelvonásos drámáját adják, s a próbákból következtetve nevezetes irodalmi élvezethez jut a közönség, mely a nagyváradi premierek sikerei közt ezt az estét bizonyára a legértékesebb események közé helyezi. A bemutató iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Az előadásban több vidéki színigazgató vesz részt, azonkívül Nagyváradra érkeznek több fővárosi író, köztük *Pásztor Árpád*, *Göndör Ferenc*, *Hegedűs Gyula*, *Kéry Pál*, *Lakatos László*, *Kádár Endre*. Az előadást kisbérletben tartják.

EGYESÜLETEK.

(**A Szigligeti Társaság felolvasó ülése.** A Szigligeti Társaság f. hó 28-án d. e. 11 órakor tartja szokásos évi Szigligeti ünnepélyt a jogakadémia dísztermében, a következő műsorral: 1. Elnöki megnyitó. Tartja *Rádl Ödön* elnök. 2. Néhai *Rácz Mihály* volt rendes tag költeményeiből néhányat felolvas *Angyal Ilka*, a Szigligeti-színház művésznője. 3. *Ravenna* utirajz, írta és felolvassa *Köszeghy József* tanár, aki vetített képek kíséretében a románokat, szokásaikat és társadalmukat fogja bemutatni. Az előadások mindenkire nézve teljesen díjtalanok. Hallgató lehet mindenki, aki 16. évét betöltötte és iskolai kötelezettségének már eleget tett. A szabadiskola legközelebbi előadása ugyanabban az időben és ugyanazon a helyen március 28-án lesz. Az elnökség.

TANÜGY.

△ **A népnevelési egyesület szabadiskolája.** A Biharvármegyei Népnevelési Egyesület szabadiskolája folyó évi március hó 21-én délután 5 órakor tartja tizedik sorozatos előadását a községi polgári iskola második emeleti zenetermében. Előadók lesznek *Fodor Ferenc* reáliskolai tanár, aki az ujkori művészetet fogja képek bemutatásával kapcsolatban ismertetni és *Mikusay József* polgári iskolai rendes tag. 4. *Primaveta*, rajz, írta *Ritoók Emma* rendes tag. A felolvasó ülésre a Társaság külön meghívókat nem bocsát ki, de az érdeklődőket szívesen látja.

△ **Viszogat a pincér szakiskolában.** A nagyváradi szállodások, vendéglősök, kávézók és kocsimárosok ipartársulata által fenntartott pincérszakiskolában az évrő vizsgálat f. hó 23-án, kedden d. u. 4-5-ig tartatik meg a közs. polg. fiúiskola földszint 8. sz. teremben, melyre a felügyelő-bizottság tagjait és a t. főnök urakat tisztelettel meghívja. Nagyvárad, 1909. március 20. *Szűcs Izsó*, a pincér szakiskola igazgatója.

KÖZGAZDASÁGI

A gabonatözsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, márc. 19	
Buza május	50 kilogrammonként 11.60
Buza okt. —	— — 10.38
Rozs okt. —	— — 8.96
Zab májusra —	— — —
Zab okt. —	— — 7.04
Tengeri máj. 1908.	— — 6.85
Tengeri jul.	— — 6.85

Ertéktözsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, márc. 19	
Osztrák hitelrészvény	— — 631.25
Magyar hitelrészvény	— — 748.—
Leszámitoló bank	— — 743.75
Rimamurányi	— — 561.50
Osztrák-m. államvasuti részv.	— — 692.25
Közuti vasut	— — 552.—
Városi villamos vasut	— — 269.—

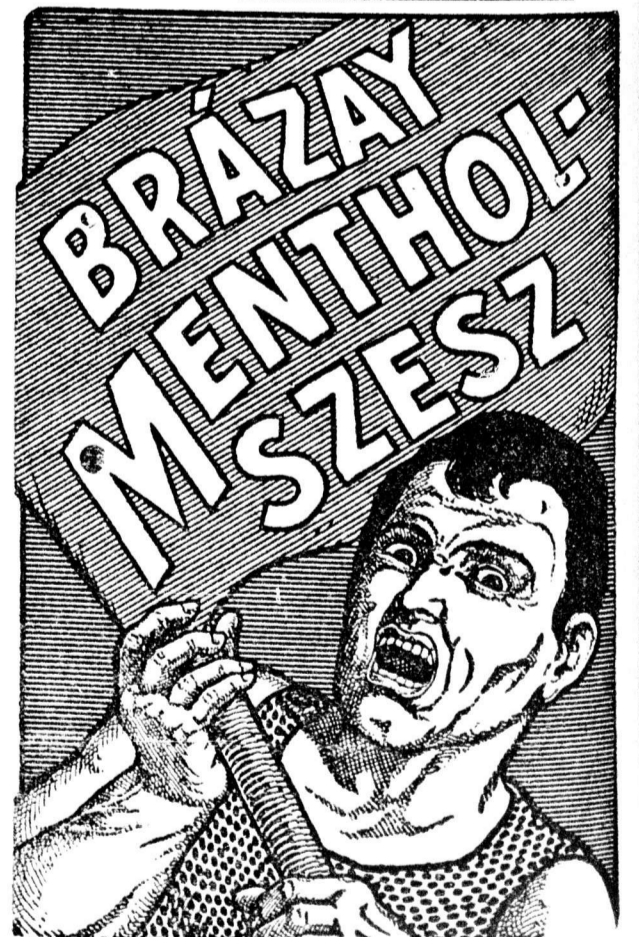
SZERKESZTŐI PÓSTA.

K. P. Nagyvárad. Igaza van. Az az üzenet nem szolt a *Nagyváradnak*, amennyiben ennek különkiadása nem terjesztette, hanem cáfolta dérek Belgrádi követünk megilykoltatásának híret. Ez a hír ugyan valószínűleg itt Nagyváradon keletkezett. Tessék megnézni a fővárosi lapokat. Találják azokban ennek a kósza hírnök nyomát vagy cáfolatát.

NYILTTÉR.

Az élet minden bajában legjobb segítség
és legmegbízhatóbb háziszser a

ERŐSIT! SEGIT! MEGÖV!

Egy üveg ára 40 fillér.
Kapható mindenütt.

Alkalmos olvasmányok a nagybőjtre! Dr. Prohászka Ottokár

szekésfebrvári püspök urnak legutóbb megjelent nagy-
szabású műve:

Elmélkedések az evangéliumról.

E kiváló mű finom bibliapapírra van nyomva s kis
8-adrót alakban 736 oldalra terjed.

Ara vászonkötésben 8 kor., bőrkötésben 10 kor.

Kapható Buzárovits Gusztáv könyvkiedőhivatal-
talában Esztergomban.

Ugyanott kapható az illusztris szerzőnek eddig
megjelent többi nagybecsű műve is, úgymint:

Isten és a Világ. Különös tekintettel a termé-
szettudományokra. Második kiadás. Nagy 8-adrót, 250
oldal. Ara füzve 2 kor., 40 fill., kötve 3 kor., 40 fill.

A keresztény bűnbánat és bűnbocsánat. A
budapesti m. kir. tudományegyetemen hittani kara által
a Horváth-féle jutalommal kitüntetett pályamunka. Más-
odik kiadás. Nagy 8-adrót, 325 oldal. Ara füzve 4 kor.,
kötve 5 kor.

Föld és Ég. Kutatások a geologia és theologia
érintkező pontjai körül. Harmadik kiadás. Nagy 8-adrót
462 oldal. Ara füzve 6 kor., kötve 7 kor., 50 fillér.

Domínus Jesus. Nyolc konferencia, melyet a
budapesti egyetemi templomban tartott dr. Prohászka
Ottokár. Második kiadás. 8-adrót, 118 oldal. Ara füzve
1 kor., 20 fill., kötve 1 kor., 80 fillér.

A diadalmas világnézet. Második kiadás. Nagy
8-adrót, XII és 292 oldal. Ara füzve 4 kor., kötve 5
kor., 20 fill.

Egybe ajánlom a fűző urak becses figyelmébe
dusan berendezett és nagyválasztéku szent kép, rózsá-
füzér és imakönyv raktáramat a legjutányosabb
árak mellett.

Mutatóvány küldeményeket választás végett, valb-
mint minta-képeket kívánatra szívesen küld

Buzárovits Gusztáv

könyvkiedőhivatala, könyv- és műkereskedése
Esztergomban.

HERKULES MOTORVÁLLALAT
BUDAPEST V. VACI UT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK

TELJES JÓTÁLLASSAL

ÜZEMBEN

BÁRMIKOR

MEGTEKINT-
HETŐK.

ELSŐRENĐŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK

ÜZEMKÖLTSÉG.

LŐERŐ ÓRÁNKINT
KB. 1½-2 FILLÉR

ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

REGÉNYCSARNOK.

FALUSI TÖRTÉNET.

VIG REGÉNY.

Irta: **Faragó Béla.**

(Folytatás.)

12

— Majd bizony ehhez a Springinsfeldhez
adjuk Ilonát, miért nem él a ritmeister
Spektakl, hogy birkapörköltté aprózná ezt a
valakit...

A rektor visszafordult:

— Ne begyeskedjél kajdács...

Nem is kellett több, elkezdett sirni,
térdre omolt, hívta férje szellemét, ezrede
jó táncosait, minden valaha őt ismerő ka-
valit.

Sohasem lett volna vége, ha Ilona be nem
jön és egy újsálapot nem lobogtat.

— Viktória...

— Mi az?

— Olvassa csak frau von Spektakl.

— Hadd nézzem leányom.

— Nos, nos! — kérdé felugorva a
kapitányné. Hol van, hadd olvassom! És
olvasta:

— Egy főherceg inkognito utazza be post-
takocsin Magyarország legkevesébé ismert

részeit. A főherceg jól beszél magyarul. Ne-
vét egvelőre nem szabad elárulni.

— Nem mondtam? — szavalta győzelem-
ittasan Frau von Spektakl.

Ilona ugy lebegett, lejtett, mintha már
valódi hercegasszony lenne. Biztosra vették, a
főherceg először is Pincédet keresi fel. A
kapitány övébe kikereste a postáslegény ru-
hát s mindketten hozzá láttak a tatarozáshoz.
Friss csipkét raktak fel, új szalaggal szegték
be, gombjait fényesítették...

Miklós bácsi nézte és úgy gondolkodott,
ha a herceg csakugyan elveszi leányát, nem
fog járni ilyen félretört sarku csizmában, mert
egyenesen Vesztfáliából hozatja, vagy onnan
a hol legjobb. Nagy urnak Kordován is közel
van. (Országnak hitte a jámbor).

Rrrrr. Rrrrr. Csitt, csatt, trrr, krrr, ting
... ting ... hangzott kívülről egy kocsi meg-
állásának a robaja, ostorpatogás vége s csengő
elhálása.

Usgye, vesd el magad. Ötözködni! — itt
a herceg...

Pár perc múlva fekete szakállu, fekete
pápaszemű s hosszú utiköpenybe burkolt férfiú
lépett a szokába...

— Van szerencsém magam bemutatni,
én Binder festő vagyok, tanulmányaim bővi-
tése végett utazom. Pár percre egy kis pihe-
nést engedjenek s azután más lovakat kérek
és más kocsit, mert ez vissza megy az utolsó
stációra...

Frau von Spektakl pukedlijához képest a
legvénebb udvari dáma komplementje csak egy
vén cigányasszony kalászszedő hajlongása.

— Mindenünkkel méltóztassék rendel-
kezni...

— Kérem, nagyság, én kevesebbel is
megelégszem...

A nagyság szó hetedik mennyországba
vitte a kapitánynét, a kikoszorúzott rektor csak
per tensasszony traktálta. A megboldogult
Spektakl, ha nem is volt még major, de zászló-
aljat vezényelt, így neki hivatalos címe a
nagyságos asszony. Ki is adja még ma a
konyhában a rendeletet. De most nincsen
ideje, a hercegnek kell udvarolni, még pedig
ugy, hogy az inkognitót meg ne sértse...

— Részesülhetünk-e abban a szerencsében,
hogy helyfoglalással tisztel meg, mondá német
nyelven.

— Magyarul is beszélhetünk...

— Oh, kérem, azt hittem, az anyanyelven
kényelmesebb.

— Én itt születtem Magyarországon, az
anyanyelvem magyar.

— Minden nyelven képes vagyok végte-
len örömmel kifejezni, hogy e házban tisztel-
hetem, száz nyelven, vagy egy nyelven a szí-
vélyes istenhozottat méltóztatik megérteni.

— Le vagyok kötelezve nagyságos asz-
szonyom. Nagyon nagy boldogság lenne reám
nézve tovább időzni itt, de időm kimért, tervbe
vett utam sok s így a szíves vendégszeretetet
ezúttal nem vehetem soká igénybe. Kérem,
kegyeskedjenek a kocsit végett rendelkezni.

— Azonnal szolgálók, hebegte a nagy
tisztellettől berekedve Miklós bácsi és kimen-
tében a lábával olyan köröket rajzolt, akár
csak egy mérnök a cirkalommal jó kemény
rajzpapíron... Maga fogta be a lovakat, a
félíg rozzant hintó fogyatkozásait igazi pipás
nemes ember módjára kiegészítette a herceg
volt fuvarosának vitt oszonnát, bort egy régi
szivart Hadd emlegesse meg, mikor volt a
herceg apósának házában.

(Folyt. köv.)

A megerősítéstől feletlen

Dr. VUOSKIOS GYULA.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága
160—6865—907 kg. sz. határozatával elrendelte
a Sebes Körözs folyón átvezető felső u. n. garasos
vamos gyalogjáró vashíd építését:

A törvényhatósági bizottság határozata folytán
a vas felszerkezet és tartozékai valamint az al-

épitmények építő munkálatainak vállalatba adása
céljából f. évi április hó 27. napján d. e. 10
órákor a városház bizottsági termében nyilvános
árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkák a következők:

1. Háromnyílá-u 2 m. pályaszélességű gya-
logjáró hid vas felszerkezte és tartozékai. A vas-
szerkezet terveit az ajánlattevő köteles elkészíteni
a város által megadandó hid szelvény szerint.

2. A hid épitményei és egyéb létesítmények
két beton hídfő és két beton pillér.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5 százaléka
teendő le a városi házipénztárba.

A bánatpénz készpénzben vagy óvadékképes
értékpapirokban tehető le.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem sza-
bad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta,
vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolatai
csatolandó az ajánlathoz.

Ajánlatok csak írásban alulírott polgármester
kezéhez 1909. évi április hó 27. napjának d. e.
10 óráig adható be. Az ajánlatok a nyilvános ár-
lejtésen fognak felbontatni. Az ajánlatok 1 koronás
bélyeggel látandók el és csak a szabályszerűen
kiállított és pecsétlül lezárt, sértetlen borítékban
elhelyezett és közvelenlül vagy posta útján beadott
ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. A borítékon
megjelölendő az a munkálat, melyre az ajánlat
vonatkozik.

Ajánlat csakis egységárak megjelölése mellett
tehető, ebből a célból a város ártételekkel ki nem
töltött költségvetéseket bocsát a pályázók rendel-
kezésére vagyis az ajánlattevőknek maguknak kell
azon egységi árakat kitüntetni, melyek mellett a
munkálatok végrehajtását kötelezik.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és rész-
letes feltételek, ártételekkel ki nem töltött költség-
vetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hi-
vatalos órák alatt megtekinthetők és a feltételek és
költségvetések 4 koronáért megszerelhetők.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kije-
lenten köteles, hogy jelen hirdetményt, az árlej-
tési feltételeket, ártételekkel ki nem töltött költség-
vetéseket és terveket ösmeri és azokat magára
kötelezőnek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyárt-
mányok és magyar honos műszaki erő stb. alkal-
mazására vonatkozó határozmányai minden ajánlat-
tevőre fellétlenül kötelezők.

A vasfelszerkezet és alépitmények munkála-
taira külön külön is lehet ajánlatot tenni.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal és mind-
addig kötelezi, míg az ajánlatok felett a vég-
leges döntés megtörténik, ellenben Nagyvárad vá-
rosát csakis az árlejtés eredménye felett hozandó
határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a
várossal még összekötötésben nem állottak illetve
a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak
szállító képességüket és megbízhatóságukat azon
keresik iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez
vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fenntartja a jogot, hogy a
beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakon
tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg
újabb árlejtést tarthasson.

Nagyvárad, 1909. március hó 18.

Rimler Károly,
polgármester.

FOGAK!!

Ép gyökerek bennhagyásával,
művészi kivitelben szájpádlás
nélkül is készít **kitünő hir-**
nevü

Fogműtermében

őzv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

(Fekete Sással szemben.)

VASUTI MENETRENDEL.

ÉRVÉNYES OKTÓBER 1-TŐL.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Oda. — Vissza.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	
—	7 20	8 20	12 20	2 25	—	5 40	9 15	Ind. Budapest	Erk.	5 00	7 20	7 50	—	1 40	6 40	9 40
—	—	10 28	2 43	3 41	—	8 13	10 23	> Nagykáta	>	2 44	5 11	6 34	—	12 30	5 04	8 26
—	9 16	11 21	3 40	4 16	—	9 02	11 19	> Szolnok	>	12 34	3 44	5 39	—	11 38	3 49	7 32
5 13	11 28	2 06	7 42	5 57	1 35	12 25	12 55	> Püspökladány	>	5 06	12 54	3 56	10 20	9 52	12 48	5 27
5 27	—	2 18	7 59	—	1 49	12 41	—	> Báránd	>	4 50	12 41	—	10 01	—	12 37	—
5 43	11 48	2 33	8 16	6 17	2 05	12 59	—	> Sáp	>	4 29	12 25	—	9 38	9 33	12 23	7 07
6 07	12 04	2 52	8 44	6 32	2 26	1 36	1 31	> Berettyóujfalu	>	3 59	12 05	3 18	8 56	9 19	12 05	4 53
6 21	—	3 05	9 01	—	2 38	1 50	—	> Mezőpeterd	>	3 31	11 51	—	8 35	—	11 52	—
6 34	12 21	3 17	—	—	2 20	2 04	—	> Mezőkeresztes	>	3 16	11 39	—	8 17	—	11 41	—
+6 41	—	—	+9 25	—	—	—	—	> Artánd	>	+2 40	—	—	+8 07	—	—	—
6 51	—	3 30	9 37	—	3 04	2 18	—	> Bors	>	2 29	11 26	—	7 54	—	11 30	—
7 00	12 35	3 38	9 41	—	3 13	2 27	—	> Biharpuspöki	>	2 19	11 19	—	7 43	8 48	11 23	—
7 11	12 45	3 48	10 00	7 09	3 25	2 38	2 11	Érk. Nagyvárad	Ind.	2 5 11 09	2 39	7 28	8 41	11 14	4 15	—
—	12 58	4 10	5 44	7 14	—	3 06	2 18	Ind. Nagyvárad	Érk.	8 30 10 34	2 32	7 07	8 34	10 53	4 09	—
—	1 05	4 17	5 53	—	—	3 13	2 26	> Várad-Velence	>	8 22 10 27	2 26	7 01	—	10 47	—	—
—	1 15	4 27	6 04	—	—	3 22	—	> Fugyivásárhely	>	2 09 10 18	—	6 51	—	10 38	—	—
—	1 27	+4 38	+6 18	—	—	—	—	> Szakadát	>	+7 53	—	—	+6 38	—	10 27	—
—	1 36	4 47	6 30	7 42	—	3 42	2 51	> Mezőtelegd	>	7 43 10 00	2 08	6 30	8 10	10 21	3 40	—
+1 43	—	—	+6 39	—	—	—	—	> Mezőtelki	>	+7 31	—	—	+6 21	—	—	—
—	1 50	—	+6 46	—	—	—	—	> Czéczke	>	+7 24	—	—	+6 14	—	10 09	—
—	1 56	5 02	6 55	7 55	—	3 58	+3 05	> Élesd	>	7 17 9 44	+1 50	6 09	+7 58	10 04	+3 24	—
—	2 01	5 06	7 02	—	—	4 03	—	> Élesd megálló	>	7 10 9 38	—	+6 03	—	9 59	—	—
+2 10	—	—	+7 12	—	—	—	—	> Rikosd	>	+7 00	—	—	+5 56	—	—	—
—	2 23	5 25	7 46	8 15	—	4 22	3 26	> Rév	>	6 50 9 25	1 37	5 47	7 46	9 47	3 08	—
+2 27	—	—	—	—	—	—	—	> Rév megálló	>	6 39	—	—	+5 41	—	—	—
—	2 32	5 33	7 55	—	—	4 30	—	> Zichy barlang	>	+6 33	9 16	—	5 36	—	9 39	—
+2 37	+5 38	—	—	—	—	—	—	> Vársonkolyos	>	+6 27	+9 13	—	+5 31	—	—	—
—	2 49	5 49	8 13	—	—	4 44	—	> Brátka	>	6 15 9 04	—	5 21	—	9 28	2 49	—
—	2 57	5 57	8 22	—	—	4 52	—	> Jadvölgy	>	5 38 8 56	—	+5 12	—	+9 20	—	—
—	3 08	6 08	8 35	8 48	—	5 03	—	> Bucsa	>	5 26 8 47	—	+5 03	—	9 13	2 34	—
+3 19	—	+8 48	—	—	—	—	—	> Feketető	>	+5 13	—	+4 50	—	—	—	—
—	3 32	6 30	9 07	9 03	—	5 27	4 16	> Csucs	>	5 04 8 31	12 55	4 43	7 07	8 58	2 19	—
—	5 20	8 27	11 50	10 30	—	7 27	5 53	Érk. Kolozsvár	Ind.	1 30 5 59	11 10	—	5 21	6 49	12 32	—

Nagyvárad—Vaskóh.

Tvsz.	Szv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Tvsz.
5 30	4 30	Ind. Nagyvárad	—	Erk. 9 49
5 42	4 41	> Várad-Velence	—	9 38
+5 57	+4 56	> Rontó	—	+9 24
6 07	5 05	> Félixfürdő	—	9 17
6 24	5 21	> Kardó	—	9 03
7 07	5 58	> Nyárló	—	8 37
7 21	6 11	> Magyargyepes	—	8 25
7 59	6 25	> Tasádfő	—	8 09
7 55	6 23	> Drágeséke	—	7 55
8 14	7 13	> Magyarcséke	—	+7 36
+8 28	+7 13	> Dused	—	+7 22
9 01	7 46	> Szombatság-Rogoz	—	6 56
9 14	7 30	> Hollód	—	6 46
9 29	8 10	> Gyanta	—	6 23
+9 37	+8 17	> Fekete Kápolna	—	+6 14
9 51	8 31	> Solyom	—	6 00
10 00	+8 39	> Belényesörvényes	—	+5 53
10 10	+8 33	> Borz	—	+5 43
10 20	+8 33	> Belényesujlak	—	+5 34
10 36	9 11	> Sonkolyos	—	+5 22
10 50	+9 23	> Fenes	—	+5 11
11 19	9 44	> Belényes	—	5 01
11 30	+9 54	> Dragonyesd	—	+4 42
11 46	10 07	> Szudries	—	4 31
12 00	+10 18	> Rieey	—	+4 19
12 19	+10 34	> Lunka-Rézbánya	—	+4 05
12 35	10 43	Érk. Vaskóh-Barest	—	3 53

Vésztő—Kötegyán—Hollód.

Vv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Vv.	Vv.
4 45	5 10	Ind. Vésztő	—	Erk. 4 02
5 07	5 28	> Okány	—	4 20
5 23	5 43	> Gyanta	—	9 02
5 38	5 52	> Sarkadkeresztúr	—	9 43
5 52	6 07	> Méhkerék	—	8 33
6 00	6 14	Érk. Kötegyán	—	8 06
6 16	6 56	Ind. Kötegyán	—	7 19
6 20	7 11	> Pósa	—	7 07
6 48	7 26	> Illye	—	6 51
7 02	7 41	> Csegöd	—	6 34
7 12	7 51	> Erdőgyarak	—	6 25
7 21	8 01	> Árpád	—	6 16
7 39	8 27	> Feketebátor	—	6 06
7 52	8 41	> Feketető	—	5 44
8 17	9 17	> Tenke	—	5 27
8 37	9 46	> Rippa	—	5 11
8 49	9 53	> Mocsár-Gyanta	—	4 51
8 59	10 11	Érk. Hollód	—	4 40

Szombatság—Rogoz—Dobrest.

Vv.	Tvsz.	Oda. — Vissza.	Vv.	Tvsz.
9 30	7 30	Ind. Szombatság-Rogoz	—	Érk. 6 41
9 59	+8 15	> Nánhegyes	—	+6 14
10 09	8 25	Érk. Dobrest	—	+6 04

Nagyvárad—Békéscsaba—Szeged—Arad.

Szv.	Mv.	Szv.	Mv.	Szv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Vv.	Szv.	Mv.	Mv.	Szv.	Szv.
6 02	8 01	10 20	1 13	4 45	7 40	Ind. Nagyvárad	—	Érk. 8 28	9 40	12 05	3 10	4 00
6 12	8 13	10 30	1 25	4 56	7 40	> Óssi	—	8 14	9 29	11 52	2 57	3 49
6 29	8 33	10 48	1 48	5 15	8 12	> Less	—	7 54	9 12	11 30	2 35	3 33
—	8 44	10 56	2 00	+5 25	+8 33	> Gyapju	—	7 40	—	11 14	+2 20	3 22
6 44	9 03	11 03	2 19	5 34	8 41	> Cséfa	—	7 30	8 54	11 03	2 10	3 15
—	+9 13	—	2 31	—	+8 50	> Pusztaradvány	—	+7 17	—	10 38	+1 47	—
—	+9 20	—	2 39	—	+9 04	> Madarász	—	+7 09	—	10 30	+1 40	—
7 08	9 27	11 16	2 51	6 02	9 12	> Nagyszalonta	—	7 02	8 31	10 22	1 33	2 51
—	+9 40	—	3 07	—	+9 38	> Pusztaharmód	—	+6 25	—	10 05	+1 16	—
7 28	9 59	11 44	3 27	6 24	9 52	> Kötegyán	—	6 11	7 54	9 52	+1 04	2 32
7 39	10 11	11 53	3 40	6 33	10 05	> Sarkad	—	5 54	7 41	9 29	12 44	2 22
—	10 23	+12 02	3 53	+6 42	10 10	> József szanatórium	—	5 50	—	9 15	12 30	+2 12
—	+10 27	+12 05	3 58	+6 45	10 10	> Gyulai városerdő	—	5 35	+7 26	9 10	12 25	+2 08
7 58	10 39	12 18	4 12	6 57	10 10	> Gyula	—	5 20	7 18	8 56	12 14	2 01
—	+10 51	—	4 27	+7 07	+10 10	> Biczere	—	+5 5	+7 06	8 36	+11 58	—
8 17	11 04	12 37	4 42	7 18	11 11	Érk. Békéscsaba	—	4 40	6 56	8 18	11 43	1 38
—	16 12	3 29	6 34	9 18	—	Érk. Arad	—	5 09	—	—	11 25	4 16
10 45	1 42	4 22	9 18	11 01	—	Érk. Szeged-Rókus	—	3 30	—	—	10 59	3 01

Nagyvárad—Gyoma.

Szv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Vv.
6 20	2 00	Ind. Nagyvárad	—	Érk. 9 20
6 36	2 14	> Óssi	—	9 03
6 51	2 28	> Uj-Palota	—	8 47
7 05	2 40	> Gyires	—	8 35
+7 19	+2 53	> Vizes-Gyán	—	+8 17
7 26	3 00	> Körösszeg	—	8 11
7 37	3 10	> Nagy-Harsány	—	8 04
7 57	3 29	> Szaál	—	7 57
8 14	3 45	> Nagy-Tóti	—	7 50
8 26	3 57	> Komádi	—	7 43
8 44	4 14	> Iráz	—	7 36
9 17	4 37	> Kót	—	7 29
9 42	5 01	> Vésztő	—	7 22
10 25	5 41	> Szeghalom	—	7 15
10 41	5 56	> Kőrösladány	—	7 08
10 58	6 12	> Kéthalom	—	7 01
11 42	6 38	> Dévaványa	—	6 54
12 00	6 55	> Ózdmajor	—	6 47
12 23	7 12	Érk. Gyoma	—	6 40

Székelyhíd—Margitta—Szilágysomlyó.

Vv.	Szv.	Szv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Szv.	Vv.
10 00	2 27	6 49	Ind. Székelyhíd	—	Erk. 6 52	1 37
0 22	2 48	7 01	> Asszonyvásár	—	6 34	1 19
0 50	3 09	7 22	> Atákeresztúr	—	6 13	1 08
1 04	3 22	7 35	> Vedresábrány	—	5 50	1 00
1 15	3 32	7 45	> Monos-Petri	—	5 30	1 00
2 08	3 57	8 04	> Margitta	—	5 10	1 00
2 22	4 10	8 17	> Felsőábrány	—	4 50	1 00
2 31	4 20	8 27	> Széltalló	—	4 30	1 00
2 43	4 29	8 37	> Szoldobágy	—	4 10	1 00
2 56	4 42	8 50	> Bályok	—	3 50	1 00
3 11	5 04	9 12	> Széplak	—	3 30	1 00
3 22	5 22	9 30	> Márkaszek	—	3 10	1 00
3 48	5 32	9 41	> Ipp-Zoványfürdő	—	2 50	1 00
4 07	5 51	9 59	> Szilágysomlyó	—	2 30	1 00
4 31	6 14	10 22	Érk. Szilágysomlyó	—	2 10	1 00

Nagyvárad—Érmihályfalva.

Vv.	Szv.	Szv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Szv.	Vv.
7 18	12 18	4 25	Ind. Nagyvárad			

Szent Ferencz harmadik rendjének jubilaris Zarándoklata a Szentföldre.

A Szt. Congregáció 1906. nov. 20-án kelt és öt évre szóló kivánságaival felruházva, Magyarország nagyméltósága püspöki karának helyeslő és pártoló tudomásával, s a sz. Ferencz rendjének Generálisa engedélyével a sz. Ferencz harmadik rendje részére 1909. aug. 20-tól szept. 33-ig tartó jubilaris zarándoklatot rendezünk, a melyben az ország minden kath. hive részt vehet.

Indulás Budapestről augusztus 20-án, — visszaérkezés szept. 22-én.

Utírány: Bpest—Triest—Alexandria—Caifa—Nazareth—Caifa—Jaffa—Jeruzsalem—Bellehem—Sz. János—Jaffa—Alexandria—Triest—Budapest.

Ár: I. oszt. 672 kor. 40 fill., II. oszt. 516 kor. 50 fill., III. oszt. 299 10 fill.

Jelentkezhetni: A szentföldi komiszáriátusnál, Bpest II. ker., Margit-körút 23.

P. Kaizer Nándor szentföldi komiszarius; P. Tréfán Leonárd a Sz. Ferencz hírnökének szerkesztője; Zsekó Károly, a «Rtrom Serafick» szerkesztője; P. Havas Kapisztrán, a harmadik rend budai igazgatója, a jubilaris zarándoklat rendezői.

KRIEGER-FÉLE
AKÁCIA-CRÈME 2 kor.

AKÁCIA-POUDER 1 KOR.
AKÁCIA-SZAPPAN 1 KOR.

LEGTÖKÉLETESEBB ARCTISZTÍTÓ ÉS SZÉPÍTŐSZEREK. TÖRV. VÉDVE. HATÁSUK CSODÁS. MINDEN ARCOT ÜDIT, FRISSIT ÉS SZÉPÍT. NEM CSAK HAZÁNKBAN, HANEM AZ EGÉSZ VILÁGON KÖZKEDVELTSÉGNEK ÖRVENDNEK.

FŐRAKTÁR: **KORONA** GYÓGYSZERTÁR
B PEST, VIII., KALVIN-TÉR
(BAROSS-U. SAROK)
POSTAI SZÉTKÜLDÉS NAPONTA.

Belépési felhívás a 6-ik évtársulatba.

A Belvárosi Takarékpénztár kebelében alakult **Belvárosi Takarékos és Hitelszövetkezet minden év január és július elsején egy-egy három évig tartó új évtársutatot nyit.** Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket s minden üzletrész után hetenként 20 fillér fizetendő, melynek összege a három év elteltével a felmerülő haszonnal együtt fog az üzletrészeseknek visszafizettetni.

A szövetkezet célja a takarékoságot előmozdítani s a tagok hiteligenyét kielégíteni. Szövetkezetünk tehát amellyel, hogy a **takarékosság ügyét szolgálja** tagjainak hiteltök négyötöd részére erejéig kölcsönt is nyújt.

Vidéki tagok a heti befizetéseiket befizetési lapok útján teljesíthetik.

Felvételdíj üzletrészenként 10 fillér s az első betét befizetésekor mindenki megkapja a saját nevére kiállított betéti könyvecskéjét.

Szövetkezetünk igen tisztelt tagjait, valamint mindazokat, kik szövetkezetünk tagjai óhajtanak lenni felkérjük, hogy a felvétel iránt intézeti helyiségünkben (Rákóczi ut, Barts—Óvári palota) bármikor jelentkezni sziveskedjenek.

A Belvárosi Takarékos és Hitelszövetkezet igazgatósága.

A bőjti idényre

állandóan raktáron tartunk mindennemű csemege sajtokat,

Liptói és SZÉKELY TÖMLŐ TURÓT.

Naponta friss Tea-vaj.

Olajban, ecetben és sósvízben pácolt halakat és étolajokat.

Száritott zöld főzelékek, gombák, aszalt és friss hazai s **déli gyümölcsök.**

Váljafajain kívül ajánljuk még a legjobb minőségű TISZTÁN KEZELT természetes asztali és csemege magyar és francia pezsgő borainkat, kül- és belföldi likőröket, nemkülönben a legjobb minőségű fűszert, élelmi cikkeit inket becsületes kiszolgálás mellett.

Tisztelettel

Telefon: **249.** MEZEY JÁNOS és TÁRSA,
Nagyvárad, Szt. László-tér.
Nagyvárosi Takarékpénztári épület

:: Impregnált ::

gazdasági magvak

a m. kir. vetőmagvizsgáló állomás ólomzárjával ellátva minden zsák. Legmagasabb csira képesség és aranka mentességről szavatolunk.

Mauthner-féle

Vetemény magvak.

Virág magvak, — pázsit mag

Mezei János és Társánál

Nagyvárad, Szt. László-tér.

:: Nagyvárosi Takarékpénztár épület. ::

Telephon: **249.** száni.

Alapított 1889-ben. Alapított 1889-ben.

Berkes Bertalan

Nagyvárad, Zöldfa-utca 21. sz. a.

TELEFON 180. — TELEFON 180

A **tisztaság kedvelők** szives figyelmébe ajánlom »Emke« parquette és padlófénymazam, kerti butor festékeim mindenféle színben brundinom, butor, réz és ezüst tisztító szereim és cipőcrémem. Vevőimet 20 év óta elismert pontos kiszolgálásban és olcsó árban részesítem.

!! **Kérem cimemre ügyelni.** !!

Alapított 1850. Alapított 1850.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönségnek ajánlani a **legkitünőbb**

vető-magvaimat.

Valódi eredeti kitüntetett takarmányrépa-fajokat. Obendorfi kerek sárga;

Mamuth óriás hosszú vörös, eckendorfi olajbogyó sárga palackalaku hosszú.

Allamilag vizsgált, arankamentes, magyar lucerna, stíriai vörös lóhere.

Pázsit diszfű vegyülek.

Angol perje muhar, bükköny, paprika-köles, kendermag, kék mák, dug hagymák, cukor-cirok

Gazdálkodó és kereskedő urak figyelmét felhívom jutányos áraitra.

A legjobb konyhakerti virágmagvak és gumók.

A t. gazdaközönség b. megrendeléseit a legnagyobb készlettel várva maradok

kiváló tisztelettel:

Dell'Ortó Károly

magkereskedése a „Zöld Koszoru“-hoz.

NAGYVÁRAD, Szent László-tér.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíték csomagolási költség nélkül.

Tötös Mihály

Épület és díszmű bádigos mester
:: Bethlen-utca 36. szám. ::

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget
hogy épület és díszmű bádigos munkáim
mellett elfogadok teljes fürdő berendezése-
ket, szőkőkútakat és vízvezetéseket saját re-
zervával, ugyancsak házaknak egész éven át
jókárbon tartását.

Nagyobb vállalatnál költség-
vetéssel díjtalanul szolgálók.

Helybeli és vidéki telefon száma 386.
Ugyanott két tanuló felvétetik.

Lucz fenyők

180—250 cm. magasságban kaphatók.
Ára helyben földtömbbel kiásva:

100 drb K 80.—

1000 drb K 700.—

„Kisszántói intézőség”
u p Bors, Bihar megye.

„Unicum Drill” vetőgépek

„Bächer”-féle acélekék

igen olcsó árban és előnyös feltételek mellett
kaphatók

ANDRÉNYI KÁROLY és FIA cégnél Nagyváradon.

Pénz.

Olcso

töketörlesztéses kölcsönt

10—75 évre folyósít, ugyancsak régi
drágább kamatu kölcsönöket kicserél,
convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való *adósági* vagy
bérlési a legsikeresebb eredmén-
nyel közvetít.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és finanszírozza.

Faludi Ignác,

olt takarékpénztári tükár,
bankbizományi és hitelforgalmi iroda
Nagyvárad, Mészáros-utca

27

Telefon szám 424.

Magyar forrás. **Hugyhajtó és Hugysavoldó** Magyar forrás.

Szultán-forrás.

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, dus
Lithion-tartalmu ásványviz.

Gyógyító és üdítő ital.

Dus Lithion tartalma következtében sikeres alkalmazható vese-, húgykö- és hólyagbajok ese-
tében, továbbá a légző- és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

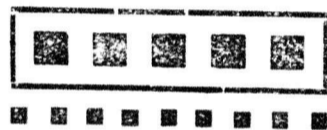
Kütelezőség és központi iroda: EPERJES. Igazgatóság: BUDAPEST, IV., Ferencz
József-rakpart 22 — Kapható már külföldön is a következő városokban: Brüssel-
ben, Páris, London, Newyork, Ostendében.

Telefon Eperjesen: 74.

Telefon Budapesten: III-93.

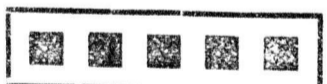
Főraktár Nagyváradon: KÁDÁR JÁNOS Rákóczi-út.

A Tiszántulra mindennap lehet előfizetni.

Hirdetések

felvétetnek a
kiadóhivatalba.

Ifjabb WALLA JÓZSEF

mozaik-, cemenárú és műkö-
gyára építési anyagok raktára

Budapest Iroda: VII., Rotterbiller-u. 15.

Márványmozaik lapok
Mintázott cemenlapok
Karmantus betoncsövek
Különböző műkömunkák
Granit-terazó, Betonmunkák

Csatornázások
Falburkolások
Mettlachi lapok
Kerámít és klinker-lapok
Fayence-lapok

Kelheimi lapok
Terrakotta áruk
Kőgyárgövek
Chamotte tegla és anyag
Portland és románcement

Telefon
76—26.

Telefon
76—36.

OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

— BÉCS, XX. Dresdnerstrasse 81—83 —

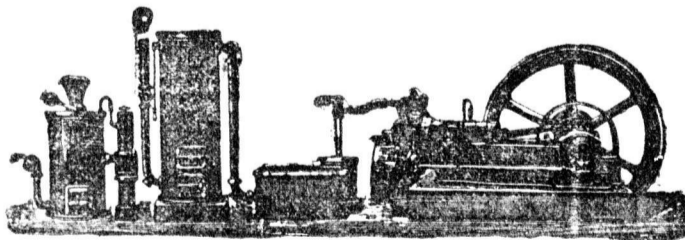
Magyarországi fióktelep: BUDAPEST, Podmaniczky-utca 18

Szivógáz-motorok

a jelenkor legolcsóbb

üzeme. 2—3 fillér üzemkölts.

ség óra lóerőnként.

Elismert elsőrendű szolid gyártm. ny. 1000-nál több telep üzemben. Szivó-
gázmotorok a többek között a következő helyeken tekinthetők meg üzemben:

Fleischer-Bertalan, Csölla, Nagyvárad mellett 50 HP szivógáztelep. Rosmann-Samu, Mészáros-utca, Kolozs-
m. 40 HP szivógáztelep. Adorján-András, Marosludas 40 HP szivógáztelep. Úrnócsy-L. Magyar-
Palatka 25 HP szivógáztelep. Kádár János, Szászujfalu, Lékencze mellett, 30 HP szivógáztelep.
92 Rosenzweig-Eitman, Szék. Szamosújvár mellett 25 HP szivógáztelep. 1—26

BENZINMOTOROK.

BENZINLOKOMOBILOK.

ÖZV. BÁRÓ VAY ARNOLDNÉ

szül. MIKES grófnő zongoraművésznő

folyó évi április hó második felében
tartja meg egyetlen

hangversenyét!

Jegyek előjegyezhetők: Sebő Imre könyv- és papirkereskedésében.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 3. szám

Művek
folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körülevelek,
levélborítók.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.
Videki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfejek,
számlák, falragaszok,
bál meghívók,
táncrendek, étlapok,
nyomtatványok,
palackfeliratok,
névjegyek.
Gyászlapok
stb. a nyomdai szakon
vagy nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Cipők! Kalapok! A legtartósabb : kivitelben! :
Leitner Lázár cégnél Zöldfa-utca.

NEUMANN M. cégnél
 cs. és kir. udvari szállító **Nagyvárad (Kishidő.)**
 Kizárólag saját készítményű férfi- és női ruhák készen és mérték után óriási választékban kaphatók. — Városi és vidéki telefon.

Megérkeztek LEITNER MÁRTON céghez
 a téli idényre óriási választékban a legújabb divatu batisztok, (Mideira) fehér és színes ruhavásznak, piquet, zefir, csipkekelmék hozzávaló diszkekkel. Szép és divatos ruha, blouz-selymek, pouplin, grenadin és nyári kelmék.

Fülöp István Európa szállodája.
 Nagyvárad legkellemesebb látogatott, szórakozó helye. Kitűnő egészséges hegyi levegő. Villamos megállóhely. Telefon. Naponta pomjás cigányzene. A vendéglős saját tejes, kitűnő boraival, finom Dreher sörrrel szolgál a közönségnek. Elsőrendű konyha. A szoba árak igen mérsékelték. Az előkelően berendezett szállodát és a gyönyörű éttermet ajánljuk a közönség figyelmébe.

Szép lép keretet készítenek olcsón és gyorsan
 — SZICHTA TIVADAR úveg kereskedésében —
 Kossuth utca 2.
 Ugyanott szép porcellán és üveg szervizek, nagy választék alpaca és China ezüst eszközökben.

Aki a szép fehérneműt szereti, adja azt mosás és vasalásra a **Gőzmosóda és vegytisztító gyárba,** NAGYVÁRAD, Gllányi-utca 5-7. (Saját gyártelep.) Vegyileg tisztítanak férfi- és női felső ruhák, egyenruhák, kelmék, kézimunkák, szőnyegek. Kivánatra a mosni való ruhaneműket a gőzmosóda kihordói által bárhol elvitetnek és pontosan hazaszállítatnak. Városi és vidéki telefon 398.

PREIS R., ágynemű raktára NAGYVÁRAD, Kossuth-u. 12.
 Intézeti ágyszatok, paplan, madracz, szalmazsák mértékre és készen kapható az ágynemű raktárban Kossuth-utca 12. sz. Fosztott toll :: állandóan raktáron. ::
PREIS R.

Üdülőknek! Az összes keresettebb kül- és belföldi ásványvizetek állandóan friss töltésben.
Kirándulóknak! Naponta friss tea-vaj, liptói-turói sajtok, szalámi és főtt-prágai sonka legelőnyösebb árakon beszerezhető.
Friedl és Jörösnél
 Szent László-tér és Kert-utca sarkán.

KERTISZERSZÁMOK
 ásó, lapát, gereblye, kapa, csákány készen benyelezve. Metsző ollók, heinyózó ollók, szőlő- és virágpermetezők legolcsóbban szerezhetők be: **TARSOLY és RISZTÓ** vaskereskedésében **Nagyvárad, Rákóczi-út.**

Értesitem a n. é. közönséget valamint igen tisztelt megrendelőimet, hogy a téli idényre angol, skót és belföldi különlegességeim megérkeztek.
Kiss István uri-divat szabó
 — Sínház-utca Adorján ház. —
 Pontos kiszolgálás. Modern szabás.

BARTOS H. és TÁRSA
 NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut 2., Bazár-épület.
 Kizárólagos harisnya és ernyékülönlegeségek. Állandó nagy raktár férfi-, női- és gyermekharisnyákban a legegyszerűbbtől a legfinomabbig, továbbá eső- és napernyők!
 Folytonos ujdonságok!
 !!! Javítások gyorsan eszközölköttek !!!

Ujlaky István divat és ortopéd cipész
 NAGYVÁRAD, Szent János-utca 4.
Készít mérték után a legfinomabb anyagból a legszebb divatszabású uri és női cipőket. Alapítva 1894. évben.

Klepfer Albert Teleky-u. 28.
 Óriási választékban nyakkendők, ingek, harisnyák, kezyük és napernyők meglepő olcsó árakban.

Czipóth Ferenc
 Pannonia vendéglős kellemes téli kertjében és éttermeiben kitűnő italok és ételekről gondoskodva van. Mindennap zene.

SEBŐ IMRE
 könyv és papír-
 :: kereskedése ::
 Nagyvárad, - Rákóczi-út

GELBERG
 uri divat szabó
 Beöthy Ödön-utca 21. sz.
 állandó raktár a divatosabb kelmékből.

Fodrász-üzlet átvétel.
 A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy Szent János-utca 37. szám. alatti Boczonyi Ferenc fodrász üzletét átvettem s azt az eddigi szolid alapon pontosabb kiszolgálással tovább vezetem. Az eddigi tisztelt vendégek és jó ismerőseim szives pártfogását kérem.
 Tisztelettel
VERES JÁNOS fodrász.

KOVACS JÁNOS
 aisdángu cukrászati speciálista
 Nagyvárad, Rákóczi-ut 9.
 Városi telefon 806. Megyei telefon 120.

Fűszer és csemege üzlet
Adorján palota. Sínház-u. 4. szám.
 Friss tea-vaj. 1 liter Vacuum petróleum 11 kr. Kivánatra házhoz szállítatik.
Wohl Albert.

Hölgyek figyelmébe !! Vajda és Róna
 Csinos blousok 98 kr.-tól kezdve — cignél —
 Kitűnő szabású aljak 3-50 „
 Izléeses pongyolák 2-98 „ **Nagy-Várad,**
 — Rendkívüli árleszállítás! — : Szent László-tér. :

A nagy-piac téri 60 sz. házban egy **üzlethelyiség**
 minden órán **KIADÓ.** Értekezhetni: a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 4. szám.

Legjobb varrógépek, kerékpárok, beszedő gépek kaphatók
 — Kalenda János cégnél —
NAGYVÁRAD, Szent László-tér
 (a Holdas-templom mellett.)
 Ugyanott szakszerű javító műhely. — Telefon 245.

A Kis-piac téren **KEPES DEZSÓ**
 óra, ékszer és látszerüzletében a legolcsóbban lehet órát, ékszer és látszer javíttatni jótállás mellett. Ugyazintén elismert legolcsóbb bevásárlási forrás mindenféle zseb-, fali- inga- álló és ébresztő órákból, optikai cikkekből és chinaezüst tárgyakból.
 Szives pártfogást kér **Kepes Dezsó,** NAGYVÁRAD, Kispiac-tér.

Ujváry Vilmos bádogos
Szent János-utca 12.
 Fennáll 42 év óta.

Pál Sándor épület, portál- és műbutorasztalos.
 Készíték báminemű dolgokat pontos és szakszerű kivitelben a legszolidabb árak mellett. Rákóczi-ut 10. szám. (Stern-palota.)
 — Szaniszló-utcai oldalon.

Harmos János Naponta 3-szor
 :: pékmester :: friss sütemény.
NAGY-VÁRAD,
 :: Uri-utca. :: Sütések elfogadtatnak.